N°. 2253. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, e.z. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 22 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 September.

De *Nederlander* kondigt aan in zijn Nommer van 20 September, dat hij het »welgeschreven" artikel over het [illegible] eenige Nederlandsche Hervormden, hetwelk de *Katholiek* den 1en dezer gepubliceerd heeft, niet onbesproken zal laten, en dat hij voornemens is »meermalen nog, op bijzondere punten, de kracht der redeneringen van *de Katholijk* ter toetse te brengen." Wij vleijen ons, dat wij mogelijk wel eenigzins tot het opvatten van dit voornemen aanleiding hebben gegeven en verzekeren den *Nederlander* dan ook, dat wij met levendige belangstelling zijne polemiek tegen het artikel van den *Katholiek* volgen zullen.

Zelfs zouden wij wel gaarne daaraan een ietwat aktief deel nemen. De *Nederlander* heeft daar niet alleen niets tegen, maar noodigt ons zelfs daartoe uit. Van den anderen kant vertrouwen wij, dat onze deelname aan die polemiek door den hooggeachten auteur van het artikel in den *Katholiek* niet beschouwd zal worden als eene inbreuk op zijn regt van dupliek; en zoo aarzelen wij dan ook niet ons verlangen in te willigen en aan den *Nederlander* te onderwerpen, wat wij tegen zijne argumentatiën in het midden zullen te brengen hebben.

[illegible] wij ons van de thans geopende diskussie [illegible] genoegen voor, zoo de *Nederlander* [illegible] het door strenge redeneering zich onderscheidende artikel van den *Katholiek* niets aan te voeren heeft dan eenige losse en onbewezene stellingen, die onschadelijk worden gemaakt door het *adagium: quod gratis asseritur, gratis negatur.*" Of de *Nederlander* wel op eene andere wederlegging van zijn eersten aanval op den *Katholiek* [illegible] lezers beoordeelen [illegible]

Hij zal, zoo zegt hij, eene [illegible] *den wortel van het onwederlegbare betoog raakt.* En die »bedenking" is? men leze:

»Het betoog is allezins wederlegbaar omdat het op dezelfde [illegible] veronderstelling gebouwd is, waarop de geheele Ultramontaansche polemiek rust; de verwarring van *negatief en positief* Protestantisme; het beweeren dat de hoofdgedachte der *Reformatie* in de onderwerping van Gods Woord aan de rede, niet in de onderwerping van de rede aan Gods Woord, moet worden gezocht.

»*De Nederlander* zwijgt, volgens *de Tijd*; waarom heeft *de Tijd* omtrent dit argument altijd het stilzwijgen bewaard? Waarom schijnt ze, even als *de Katholiek*, onbekend met hetgeen daarover telkens in *de Nederlander*, onbekend ook met hetgeen in 1853 bijvoorbeeld door Stahl, in 1854 bijvoorbeeld door Ch. de Rémusat gezegd is?"

Aldus de *Nederlander*; en met die losjes daar neer geschreven volzinnen, waarin zelfs een schijn van bewijs te vergeefs gezocht wordt en die geene meerdere waarde hebben dan elke andere gratuite veronderstelling, zal »de wortel van het betoog" geraakt zijn! Wij kunnen volstaan met te antwoorden, dat zij niet eens den schors [illegible] betoog raken, en dat, zoo de *Nederlander* in [illegible] op »[illegible] *alinea* den vinger meent gelegd te hebben op »de wortel van het betoog," hij alsdan regt geeft tot het vermoeden dat hij het artikel van den *Katholiek* [illegible] de vereischte aandacht gelezen heeft. Welke [illegible] »wortel van het betoog" is? Dit zal aan de scherpe lezing [illegible] van den *Nederlander*, bij een aandachtige [illegible] het besproken artikel, niet ontgaan kunnen. [illegible] mede [illegible] dan ook dat de *Katholiek* er eigenlijk niets gevoeg[illegible] heeft, wat dan de *Tijd* tegen het aanhij »[illegible] argument" in het midden heeft te brengen, waart[illegible] dit argument altijd het stilzwijgen bement [illegible] alleen dit: dat wat ons voor een argureeks [illegible] wordt, geen argument, maar slechts eene zij bewezen [illegible] onbewezene stellingen is, waarop wij, tot dat blijven, [illegible] zijn, het antwoord mogen schuldig om te zwijgen [illegible] echter eens voor ditmaal van ons regt lijk onze meening [illegible] gebruik maken en zoo kort mogezoo hoog gewaardeerde stellingen.

Hij zegt als volgt:

De geheele ultramontaansche polemiek berust op eene valsche veronderstelling: op de verwarring van *negatief* en *pozitief* Protestantismus; op het beweeren namelijk dat de hoofdgedachte der *Reformatie* in de onderwerping van Gods Woord aan de rede, niet in de onderwerping van de rede aan Gods Woord, moet worden gezocht.

Wij antwoorden, dat de onderscheiding van een *negatief* en een *pozitief* Protestantismus eene willekeurige is. Ten bewijze strekke, dat, terwijl de *Nederlander* het positief Protestantismus zegt te verkondigen, de *Fakkel* van den anderen kant, met geen minder regt, evenzoo het pozitief Protestantismus beweert aan te hangen. Als de *Nederlander* het bewijs levert, dat hij, op zijn protestantsch standpunt, dat alle gezag loochent, het regt heeft om de *Fakkel* onontvankelijk te verklaren in zijn beweeren en als negatief-protestantsch te *verketteren*, dan, maar eerst dan zal de door hem willekeurig gemaakte onderscheiding in eenige aanmerking kunnen komen.

Tot dat verketteren van de *Fakkel c. s.* heb ik regt, beweert de *Nederlander*. Immers, de hoofdgedachte der Reformatie moet worden gezocht in de onderwerping van de rede aan Gods woord; het negatief Protestantismus zoekt haar in de onderwerping van Gods Woord aan de rede. Doch, *Nederlander*, dat laatste doet gij ook! Of wie verklaart u Gods Woord, wie anders dan uwe individueele rede? En is dit zoo, is Gods Woord dan ook niet, juist zoo als in het zoogenaamde, door u gewraakte, negatief Protestantismus, aan uwe rede onderworpen? Gij draait, let er maar op, in een *cercle vicieux!* Gij wilt niet, dat Gods Woord aan de rede onderworpen zij, maar alle gezag ter interpretatie van Gods Woord verloochenende, hebt gij, ter verklaring van Gods Woord, tot niets anders uwe toevlugt te nemen dan tot uwe individueele rede. Ontken dat; doch dan wijkt gij al [illegible] van het [illegible] beginsel van het vrije onderzoek, zoo kon [illegible] gij het negatief Protestantismus noemt, volgehouden, doch dan nadert gij al digter en digter tot het katholieke beginsel, dat, op grond van Gods Woord, een gezag erkent, hetwelk, voorgelicht door den H. Geest, Gods Woord te verklaren heeft.

Wij bepalen ons tot dit weinige, en hopen dat het den *Nederlander* niet afgeleid zal hebben van de volbrenging van zijn voornemen, om »meermalen nog, op bijzondere punten, de kracht der redeneringen van *de Katholijk* ter toetse te brengen."

In het gisteren besproken artikel van de *Amsterdamsche Courant* komt de volgende volzin voor: De ministerieelen en konstitutioneelen »zijn het in verschillende *hoofdpunten* eens, en hunne voorschriften zijn grootendeels, op dezelfde leest geschoeid." Desniettemin schetst dezelfde *Amsterdamsche Courant* de konstitutioneele partij als eene revolutionnaire partij, die naar de verwezenlijking streeft der radikalen hervormingsbegrippen van het jaar 1795. Heeft de *Amsterdamsche Courant* zijdelings ook de ministerieele partij in verdenking willen brengen? Dit is naauwelijks te veronderstellen. Of is zij onwillekeurig met zich zelve in tegenspraak gevallen? Dat moet zijn. En zij zal dit zelve gevoelen, de volgende aanmerking van het *Handelsblad* overwegende:

»Die onderscheiding tusschen de ministerielen en de constitutionnelen, welke de *A. C.* voorstelt, is bovendien in strijd met hetgeen zij even te voren schrijft: »Beiden zijn het in verschillende hoofdpunten eens, en hunne voorstellen zijn grootendeels op dezelfde leest geschoeid?" Hoe kan dit waar zijn, wanneer de ministerielen onder de leus van »Koning en Vaderland" werkzaam en de constitutionelen als revolutionairen van 1795 worden afgeschilderd? Is niet veeleer de betuiging omtrent de [illegible] eenstemmigheid in *hoofdpunten* en *voorstellen* [illegible] die door de mannen der tegenovergestelde rigting aan de mannen van het vorig bewind [illegible] gebragt wordt?"

Utrecht, 20 *Sept.* 1854.

Waarde Heeren!

Zie mij daar dan in de oude mijterstad, deelnemende aan het »Vierde Taal- en Letterkundig Congres" — gelijk die van tijd tot tijd plaats hebbende Vergadering van Zuid- en Noord-Nederlandsche letterkundigen en niet-letterkundigen nu naar de nieuwste manier genoemd wordt. Vroeger heette 't eenvoudig »Letterkundig Congres", en onder dien eenvoudigen naam school mogelijk een breeder zin. Immers, indien ik de geestige redevoering van Prof. Visscher wel heb begrepen, dan valt er eigenlijk voor als nog voor Noord- en Zuid-Nederland niet veel meer te doen noch diepers en rijkers te behandelen en te behartigen dan de taal, de grammatika, uit het zuiver wetenschappelijk oogpunt. Vroeger had men met de Kongressen nog wel iets hoogers voor dan grammatischen arbeid: volstrekt niets politieks; o neen! gants niet; maar toch iets meer levends en tintelends en ingrijpends dan de wetenschap in het afgetrokkene. Maar de toevoeging van het woordtjen *taal* aan den Kongresnaam schijnt alle hoop te willen uitsluiten, dat men de nationaliteit in 't algemeen door die Kongressen zocht te bevorderen, niet de »taal- en letterkunde" in het afgezonderde. Vroeger kon het woord »letterkundig" gerekend worden voornamelijk te slaan op de form, waarvan men zich bij de vergaderingen ter bevordering, ontwikkeling, en versterking der nederlandsche nationaliteit bediende; thands echter is daartoe de meening, zoo niet de mogelijkheid, dus denkt men, totaal en voor goed afgesneden. Of men echter het recht wel heeft dit gewijzigd Kongres het 4e in tal te noemen — is niet bewezen; het 4e Kongres? — ja! het 4e »Taalcongres" — eigenlijk neen! Bepaald neen! — Want, mijn Hemel! vroeg of laat zullen wij toch over *ij* en *y* en »met eene" en »met eener" wel uitgepraat hebben; en de Kongressen zijn zoo prettig — dat zij langer moeten duren dan zekere grammatische zwarigheden en bedenkingen.

Dingsdag, den 19den, zijn de Leden verzocht bij-een te komen in eene voorloopige vergadering, des avonds ten 9 uur. Daar werden zij allerliefst ontvangen en onthaald, met vriendelijke, gastvrije gezichten, heerlijke pasteitjens, goeden wijn, en eene zeer verrassende serenade van de mannen-zangvereeniging. Bij het flakkeren der fakkels (ter beter trouw dan zekere andere), en bij den toeloop der goede utrechtsche burgerij werd er een quartet juist en smaakrijk uitgevoerd, waartoe de woorden van Prof. Visscher en de muziek door den verdienstelijken Heer J. H. Kufferath geleverd waren. Op die bij-een-komst bleek alreeds in de opkomst van *welke* Zuid-Nederlandsche Heeren men zich te verheugen had. Daar waren de beroemde Conscience, de achtbare Professor en prozaschrijver, kanunnik David, de waardige Voorzitter van het Bruss. Kongres Dr. J. Nolet de B. v. St., de eerste dichters van België van Beers en Dautzenberg, de verdienstelijke Prof. Heremans, de Eerw. Heer Luytgaerens, Direkteur der middelb. school te Assche bij Brussel, en nog anderen, bij wie zich heden ook de improvisator Prudens van Duyse aansloot.

Heden, 20 Sept., had de opening van 't Kongres door den Ed. Achtb. Heer Van Dielen, wethouder, onder een grooten toeloop van ijverige behartigers der kongresbelangen, plaats. Eene tweede opening, niet van »Klio's Kraam," maar van Grimms en Siegenbeeks had daarop, na een half uur anti-chambreerens in andere vertrekken, ter derde zale plaats, die in het vierkante [illegible] kunsten en wetenschappen van onze [illegible] ken vertoond werd, — bij monde van den Ed. Achtb. Heer Koenen, niet de »vertooning", maar de »opening". Toen koos men een bureau, en werd de heer Koenen als voorzitter uitgeroepen, en liet het zich na eenige aarzeling welgevallen. Eene overbodige plechtigheid — in zoo verre als de bestendige kommissie bevoegd gerekend mocht zijn, krachtens vroegere Kongresbesluiten, den voorzitter aan te wijzen. De overige bureel-leden waren de Heeren Nolet, David, De Jager, Dautzenberg, Van Rees, Van Duyse, en, ik meen, nog een tweetal — welken heeren hunne taak niet weinig werd vergemakkelijkt door de drie verdienstelijke snelschrijvers, die zich met geweten van hunne taak schenen te kwijten, in spijt der bedenking, dat zij eigenlijk in den regel slechts eene kopij leverden van het stuk, dat van den lessenaar der katheder werd afgelezen.

Onder de ingekomen brieven verdiende opmerking de mededeeling, dat de Koning der Nederlanden [illegible] een kompleet exemplaar van Bilderdijks werken aan het Kongres ten geschenke gaf. Een [illegible] besluit. Ofschoon

sommigen beweeren, dat het nog al moeijelijkheden zal inhebben zoodanigen volledigen Bilderdijk bij-een te brengen, en men vreest, dat de Heer Klinkert diffikulteeren zal, om sommigen stukken, waarvan slechts één exempl bekend is, af te staan.

De Heer Visscher hield een geestige redevoering over de stad der Unie als Kongresplaats, en zeide, dat de door Willibrordus *daselbst* gestichte unie de beste was.

De Heer Dautzenberg hield eene belangrijke voordracht over de wenschelijkheid van het levendig houden of gedeeltelijk heropwekken der volkomene deklineer- en konjugervormen, uit de regeering der voorzetsels enz.

Hieruit kwamen twee monologen en een staartjen diskussie voort. Zijnde de beide eerstgenoemden van de heeren Alberdingk Thijm en Beets; laatstgenoemd van den heer de Jager (een woordtjen op zijn pas) en van den heer Voorzitter — ook een goud appeltjen op een zilveren schaaltjen. De heer Dautzenberg was kontent.

De heer Tideman van Rotte's oevers niet prezent zijnde, wilde men zijne redevoering toch lezen, maar uit eerbied voor zekere antecedenten, en uit vreeze voor eene overstrooming van voor te lezen stukken, werd besloten hier een stokjen voor te steken. Echter slaagde men in het tweede deel der vergadering in het eenigzins wijzigen van dit besluit, en in spijt der juiste *réclames* van Prof. Beijerman schijnt er besloten toch eenigzins het ingezonden te lezen, en het ruimschoots te drukken. Het fijne van deze diskussie, gelijk het bij vele diskussies gaat, hebben goed onderrichten echter niet begrepen.

In het tweede deel (na de pauze) blonken bijzonder uit Prof. David, door eene verhandeling over de tautologische vormen, in den klaren, geleidelijken, harmonischen stijl, en op den kalm treffenden betoogtrant van dezen leuvenschen Hoogleeraar. Ook den Heer De Jager werd het woord gegeven, en hij sprak eene rede uit »over de overdrijving, die wel eens in de opvolging van goede taalregels plaats heeft." De ijverige geleerde betreurde vooral het totaal verlies van het woordeken »dezelve", en mat deszelfs waarde hier naar af, dat Bilderdijk de Statenbijbel-vertaling prees, met *dezelve*, en van der Palms stijl ietwat van mosschen-sjilping beschuldigde uit hoofde van meergenoemd *dezelve*.

Nog werd de vergadering onthaald op eene krachtig stroomende ode van Prudens van Duyse over »De uitvindingen der eeuw."

Heden avond is er weêr bijeenkomst der Kongresleden, amusementis *causâ*, en in 't algemeen moet men zeggen, dat de utrechtsche heeren geene pogingen onbeproefd, en naar het zich nu reeds laat aanzien, onbekroond laten, om den Kongresleden het kortstondig verblijf zoo aangenaam mogelijk te maken.

Vaartwel, gij Heeren en Vrienden! Tot nader,

Uw gewillige

PAUWELS FOREESTIER.

Uit het beknopt verslag der verrigtingen van de Synode, door eenige protestantsche Weekbladen openbaar gemaakt, blijkt het volgende:

»Ontvangen hebbende eene missive van den heer minister van Eeredienst, met overlegging van eene aan Z. Exc. door den heer minister van Binnenlandsche Zaken gerigte missive met eene cirkulaire aan HH. Gedeputeerde Staten, inhoudende den welmeenenden aandrang, om bij het ten uitvoer leggen van de Wet op het Armbestuur, de zelfstandigheid der kerkelijke instellingen van weldadigheid in het oog te houden en de goede verstandhouding tusschen de burgerlijke Besturen en de kerkelijke Diakoniën, zonder eenige bemoeijing in hare administratie, indien zij gesubsidiëerd zijn, tot heil der armen te bevorderen, — heeft de Synode besloten eene aanschrijving aan de Kerkeraden en Collegiën van Diakenen uit te vaardigen, om hen te wijzen op de goede bedoeling der Hooge Regering, opdat zij van hunnen kant daaraan medewerken, en de armenzorg, zoo veel en zoo spoedig mogelijk worde, wat zij uit den aard der zaak wezen moet, eene vrije, onbekrompene en christelijke liefdadigheid der Kerk, wier hoogste roem is de beoefening der ware godsdienst voor God en den Vader."

Het wordt van verschillende kanten tegengesproken, dat er landbouwers uit de provincien Friesland en Groningen gouden koffijvazen enz. zouden laten vervaardigen.

Wij hebben het medegedeeld uit een der Drentsche dagbladen en daarbij geene opmerkingen gemaakt.

Zeker is de overvloed, waarin, ten minste de Groninger landbouwers, verkeeren, zeer groot. De hofsteden verrijzen overal als kasteelen, die slechts nog eenen eleganteren vorm en meer bosch behoeven om ware villa's te zijn. De rijtuigen behoeven meerendeels in sierlijkheid en gemak voor die der zuidelijke steden niet onder te doen. De kleederen der vrouwen zijn meerendeels van kostbare stoffen, en naar vormen, die het Haagsche bosch niet tot oneer zouden verstrekken; het hoofd gaat bij velen gebukt onder den last van goud en juweelen; de armbanden, ringen, horologien der landvrouwen doen menige dame watertanden.

Ook in de huizen der landbouwers, of boeren, vindt men dat alles, bij velen althans, terug: Doorniksche tapijten, damasten overgordijnen, canapé's, marmeren gangen met keurige loopers en sierlijke lantaarnen, een welgedekte tafel met oostersche zuren en keurige wijnen.

Er is dus een weelde, een pracht en een overvloed, die men moet zien om te gelooven.

(*Noord-Nederlander.*)

Uit Utrecht wordt het volgende aan de *Grondwet* berigt:

»Naar men wil, moet Z. M. de Koning, in het kamp zich bevindende, het kommando over de daar gelegerde troepen hebben willen voeren. Ik meen, dat niets natuurlijker en ook niets billijker zijn kan. Maar zie hier, dat de instructie van den generaal majoor van Poolsum Booy, als opperbevelhebber van het kamp, zich daartegen verzette. Volgens die instructie mogt de generaal het kommando aan *niemand* overgeven, zelf niet aan den Koning. Van daar moet eene, zeer ligt verklaarbare botsing zijn ontstaan. De Koning moet hebben aangedrongen op het voeren van het bevel; en de generaal van Poolsum Booy — als brave krijgsman, voor wien de instructiën zijn hoogste wet zijn — moet, onder betuiging van zijn eerbied en van zijn leedwezen, geweigerd hebben.

»Dit beklagenswaardige conflict had, vooreerst, zoo als men verder zegt, ten gevolge, dat de vaandels, die tot dus ver in de tent van Z. M. zich bevonden, werden overgebragt in die van den opperbevelhebber van het kamp; en dat later de heer van Poolsum Booy zich genoopt gevoelde zijn pensioen aan te vragen.

»Wat er verder is gebeurd weet men niet. Wel is het bekend geworden, dat de vaandels op nieuw gebragt zijn in de tent des Konings, en dat Z. M. (waarschijnlijk om een blijk van achting te geven jegens den eerbied voor zijne instructien, door den generaal betoond) den heer van Poolsum Booy benoemd heeft tot HD. buitengewoon adjudant. Of de aanvraag om pensioen inmiddels is ingetrokken, is mij onbekend; de zaak, meen ik, moet evenwel op de eene of andere wijze geschikt zijn.'

In den avond van den 27sten April ll. bij zeer stormachtig weder, strandde op de vlakte van de Maas, achter den Hoek van Holland, onder 's Gravesande, het Belgische smakschip *Charlotte*, kapt. Muijs, geladen met steenkolen en machineriën, en wel zoo, dat dit schip al dadelijk vol water is geraakt, en door den kapt. en de vijf daarop zijnde manschappen ter redding van hun leven is verlaten en ten prooi der golven gelaten; — toen op den 29n April daaraanvolgende eenige manschappen met een ijssloep, op last van den kapitein, het schip naderden om zoo mogelijk te redden wat nog te redden was, ontdekten zij dat een Westlandsch vaartuig, bemand met acht koppen, dat gestrande schip reeds had bezocht, en toen zij aan boord kwamen dat het schip voor een groot gedeelte van den inventaris was beroofd, zoo als ankers, zeilen, touwen, blokken enz. Ten gevolge daarvan stonden op den 14den dezer voor het prov. geregtshof in Zuidholland teregt de schipper, diens knecht, benevens de zes arbeiders die zich in het Westlandsche vaartuig hadden bevonden, onder beschuldiging van diefstal op een bewoond vaartuig; het hof echter heeft het gestrande, verlaten en ten prooi der golven gelaten vaartuig beschouwd als onbewoond en ten gevolge daarvan op den 16den dezer de beschuldigden schuldig verklaard aan eenvoudigen diefstal en uit hoofde in deze bijzondere zaak aanwezige verzachtende omstandigheden, veroordeeld allen tot correctionele gevangenisstraf, den schipper voor den tijd van zes en de zeven overigen voor den tijd van drie maanden.

Alle de beschuldigden erkenden de hun ten laste gelegde feiten, verklaarden den buit te Rotterdam te hebben verkocht, doch beweerden tot hetgeen zij gedaan hadden geregtigd te zijn, omdat het schip verlaten, niet voor anker en ten prooi aan de golven gelaten; — de schipper had een dubbel aandeel genoten, de overigen hadden gelijk opgedeeld.

De minister van Finantien herinnert een iegelijk „dien het mogt aangaan, dat de muntbiljetten van *duizend gulden* en van *vijf honderd gulden*, uitgegeven krachtens de wet van den 17den September 1849 (*Staatsblad* n°. 46) en waarvan het tijdstip van intrekking bij art. 4 derzelver wet is bepaald op den 31sten December 1852, met den *laatsten December aanstaande* zijn verjaard; dat die muntbiljetten van f 1000 en f 500 daarna geene waarde hoegenaamd voor den houder hebben en alleen tot evengemelden dag bij de Nederlandsche bank te Amsterdam worden aangenomen.

Op last van den Raad van Administratie van den HOLLANDSCHEN IJZEREN-SPOORWEG, wordt door den kontroleur ter kennis van het publiek gebragt, dat met den 1en Oktober e. k. de 2e trein van *Rotterdam naar Amsterdam*, vertrekkende ten 9 ure 45 min., en de 3e trein van *Amsterdam naar Rotterdam*, vertrekkende ten 1 ure 30 min., voorloopig zullen OPHOUDEN TE LOOPEN.

Van Kuraçao is heden bij het dep. van Kolonien berigt ontvangen, dat de geele koorts op het eiland Aru[illegible] een eind genomen heeft.

Mede is er bij dat dep. uit Suriname berigt ontvangen, als hebbende zich in het distrikt Nickerie cholera-gevallen geopenbaard; er zijn van de 70 lijders [illegible] overleden.

Naar luid echter van het bij het koloniaal bestuur [illegible] gekomen rapport van den landdrost van gemeld distrikt dd. 7 Aug. jl., waren er sedert den 4den te voren geen nieuwe lijders aan die ziekte voorgekomen.

Z. M. heeft 1°. Mr. J. H. W. Swellenberg benoemd [illegible] ridder der orde van den Ned. Leeuw; 2°. O. J. F. Borgh[illegible] en W. J. Hidde Bok erkend als konsulaire agenten van [illegible]land, respektivelijk voor de havens en kusten van Zeeland en voor Texel, Vlieland en Terschelling.

's GRAVENHAGE, 20 Sept. Z. M. de Koning is [illegible] den morgen ten 6 ure uit deze rezidentie naar [illegible]drecht vertrokken, om bij de opening van de tent[illegible]stelling van landbouw enz. aldaar tegenwoordig te [illegible] Z. M. wordt heden in den namiddag alhier terug [illegible]wacht.

— In de rezidentie is aangekomen en aan het hôtel *Bellevue* afgestapt de heer V. E. Hennequin, advo[illegible] aan het Hof van cassatie te Parijs, met famillie.

— Bij gelegenheid van het huwelijk van den hee[illegible] baron van Wassenaar Catwijck, met mejufvrouw Hoffm[illegible] is aan diakenen der Nederduitsch Hervormde geme[illegible] te Voorburg eene som van ƒ600 ter hand gesteld.

— Eergisteren Maandag en gisteren Dingsdag zijn [illegible] twee haringschuiten te Scheveningen aangekomen, als [illegible] van de reeders C. den Dulk en C°. stuurman L. van [illegible] Zwan jr. met 22000 en een van den reeder P. Va[illegible] visser, stuurman W. Bal, met 28000 stuks haring[illegible]

ROTTERDAM, 20 Sept. Heden morgen omstreeks [illegible] ure arriveerde alhier Z. M. de Koning, zich begeve[illegible] naar Dordrecht, van waar Z. M. in den loop van [illegible] namiddag, op de terugreis naar 's Gravenhage alhier [illegible]der passeerde. (*N. R. C.*)

BEVERWIJK, 19 September. De gemeente[illegible] besloten te dezer plaatse eene veemarkt te houden, [illegible] Zaturdags voor de eerste of groote najaars-koemarkt [illegible] Alkmaar. Wij kunnen voorzeker niet anders, dan [illegible] poging, om de belangen der gemeente te bevorde[illegible] van harte toejuichen, en ieder die de plaatselijke [illegible]genheid kent, zal overtuigd zijn, dat er tot het hou[illegible] van eene veemarkt, uren in den omtrek geene g[illegible]ger gelegenheid te vinden is. (*Amst. C[illegible]*)

ZEVENAAR, 18 Sept. De werkzaamheden voor de [illegible]lenging van den Rijn-spoorweg van Arnhem naar O[illegible]hausen, naderen met rassche schreden hare voltooi[illegible] De aarden-baan tusschen het station Arnhem en den I[illegible] bij Westervoort, is niet alleen bijna in geheel, [illegible] grootendeels reeds met de rails belegd; ook zijn de da[illegible] voorkomende kunstwerken geheel voltooid. De olijn[illegible] of zoogenaamde pijlers voor de kolossale brug over [illegible] IJssel, zijn alle in de beste orde gesteld; thans is [illegible] druk bezig aan het bovenwerk. Het geheel overtreft [illegible] verre de verwachting van dit kunstgewrocht. Van We[illegible]voort langs deze stad naar de Pruissische grenzen [illegible] baan geheel voltooid, en naar men van goederhand [illegible]neemt, werkt men aan het gedeelte van den weg tusschen de Nederlandsche grenzen en Oberhausen met alle kra[illegible] zelfs is op vele plaatsen de baan reeds geheel in o[illegible]gevende de kunstwerken, daarin voorkomende, sle[illegible] eenige vertraging. De geheele weg wordt [illegible] met [illegible] spoed in gereedheid gebragt, en naar het [illegible] laat [illegible] zien zal in het aanstaande voorjaar de spoorweg [illegible] reeds voor het publiek kunnen geopend worden. (*Amst. C[illegible]*)

MAASTRICHT, 18 Sept. Dezen morgen zijn de [illegible]liciens van de ligting 1851—185[illegible], sedert 18 Aug[illegible] alhier, bij het 1ste regement infanterie onder de w[illegible]nen, weder met onbepaald verlof naar hunne haardsteden vertrokken. Hun getal bedroeg p. m. 700.

— Heden heeft alhier in het provinciaal gouvernements-Hôtel de aanbesteding plaats gehad van de werken t[illegible] de verbetering der rivier de Maas, tot aan het gre[illegible]scheidend gedeelte van Belgie en Limburg. De drie [illegible]ceelen zijn voorloopig toegewezen aan de aanne[illegible] 1ste perceel, Blanchemance, ƒ 5400; 2de perceel, [illegible] lofs, ƒ 7050; 3de perceel, [illegible] ƒ 4200.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER

Zitting van Woensdag 20 September.

De Voorzitter geeft kennis dat door de afdeelingen be[illegible] zijn tot Voorzitters, de heeren: van Sasse van Ysselt, Aylva van Pallandt, Borski en Blankenheijm; tot Ondervoorzitters, de heeren van Nispen van Pannerden, van [illegible] de Clercq, van Andringa de Kempenaer en d'Ablaing van [illegible]senburg; tot leden der kommissie tot het ontwerpen v[illegible] adres in antwoord op de Troonrede, de heeren Mul[illegible] Sevenhoven, van Goltstein van Oldenaller, van Andringa de Kempenaer en Oudermeulen.

Die Commissie is reeds met het opstellen van het adres gereed en brengt het ter tafel. Het zal alleen voor de leden gedrukt en verzonden ter overweging naar de afdeelingen.

Ingevolge art. 9 van het reglement van orde der [illegible]

zal in de volgende zitting worden overgegaan tot het benoemen der huishoudelijke kommissie.

De vergadering is daarna gescheiden.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Ct.*:

KONSTANTINOPEL, 16 Sept. De eerste tijdingen van de Krim-expeditie zijn heden alhier ontvangen. Eergisteren, Donderdag 14 September, zijn 25,000 Engelschen, 25,000 Franschen en 8000 Turken, te zamen 58,000 man geallieerden, in veiligheid en zonder eenigen tegenstand te ontmoeten, op de Krim in de nabijheid van Eupatoria, geland. Deze troepen hebben zich meester gemaakt van Perekop en Hespatoria. Onmiddellijk daarna zijn de geallieerden tegen Sebastopol opgetrokken. De transportschepen zijn naar Varna teruggekeerd, om van daar de reserve-troepen mede naar de Krim over te brengen. De bevolking van Konstantinopel heeft met de levendigste belangstelling deze berigten ontvangen, en ziet met de meest gespannen verwachting verdere tijdingen aangaande de zoo grootsche onderneming te gemoet. De geestdrift der troepen laat niets te wenschen over.

JASSY, 16 Sept. Gisteren heeft vorst Gortschakoff de regering van het vorstendom Moldavië overgegeven in handen van den heer Constantin Stourdza, moldavisch minister van Binnenl. zaken; terwijl baron Budberg, de gewezen Russische kommissaris-generaal in de vorstendommen, de leden van den raad van bestuur heeft herinnerd dat het hun pligt was het land te regeren overeenkomstig de bestaande wetten.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

WEENEN, 20 September. Uit Odessa verneemt men, dd. 12 dezer, dat alle strandbatterijen zijn vernield en het kruidmagazijn te Perecop gesprongen is; de Russen hebben daardoor een groot verlies geleden, en twee schepen der geallieerden hebben veel schade bekomen. Anapa wordt sedert den 7den dezer gebombardeerd door Sir Edmund Lyons; een Russisch vaartuig met belangrijke depêches zou bij Sebastopol genomen zijn; prins Mentschikoff had van Perecop naar Sebastopol belangrijke verdedigingsmiddelen opgerigt. Eene algemeene ligting is bevolen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 September. De tijding van het bombardement van Odessa wordt niet bevestigd; maar volgens den *Weener Lloyd* van 17 September zag men ieder dag te gemoet dat het zoude geschieden. De helft van de bevolking heeft zoodra de vloot in het gezigt kwam Odessa verlaten, en het schijnt dus dat men stellig verwacht de stad [illegible]

— Een groot deel der expeditie-troepen die naar de Oostzee gezonden waren is weder op Franschen bodem terug gekeerd.

— Men schrijft uit St. Domingo aan den *Morning Herald*: Het fregat *Columbia* van de Vereenigde Staten, vergezeld van een korvet en een stoomboot, is in de haven van St. Domingo aangekomen, met den eisch om de haven van Samana en een gedeelte van het omliggende grondgebied af te staan aan de Vereenigde Staten. Terstond nadat die eisch is gedaan, hebben de konsuls van Frankrijk en Engeland koeriers afgezonden naar Port-au-Prince.

— Bij een besluit der Koningin van Spanje van 3 Mei jl. was bepaald, dat in het Eskuriaal, vooral met het doel om dat aloude en in 's lands historie merkwaardige gebouw in stand te houden, eene vereeniging van kloosterlingen zou worden gevestigd. De Koningin heeft dat besluit thans ingetrokken. Deze maatregel is genomen op eene voordragt van het geheele ministerie, waarin tevens gezegd wordt dat het zoodra mogelijk een voorstel aan H. M. zal doen tot bereiking van het doel, waartoe die klooster-vereeniging op het Escuriaal was gevestigd. Men mag dezen stap aanmerken als een voorbode van andere [illegible] kerk of de geestelijkheid gerigte maatregelen des gouvernements; bepaaldelijk vreest men dat het gouvernement, ten einde de schatkist van een volslagen bankroet te redden, de hand aan de kerkelijke, gelijk mis[illegible] aan de gemeentelijke goederen zou slaan, [illegible] daartoe zal gedrongen worden door het drijven [illegible] en door het geroep om vermindering van [illegible]. Dat het besluit omtrent het klooster van het [illegible] meer gewigt is dan het oppervlakkig schijnt, [illegible] omstandigheid, dat het door het geheele [illegible] voorgedragen, en niet door dengene alleen, [illegible] departement het behoorde.

[illegible] telegrafisch berigt uit Madrid van 16 Sept. meldt [illegible] politie huiszoeking gedaan heeft in een gebouw, [illegible] men vermoedde dat de gezant der Vereenigde [illegible] de heer Soulé, zich bevond, maar dat hij en [illegible] gezocht is.

— De vereeniging die zich te Madrid gevormd heeft om de [illegible] in liberalen geest te leiden en alle kiezers van liberale denkwijze te vereenigen, heeft den 13 September haar programma vastgesteld, zij stelt daarin op den voorgrond: »de uitdrukkelijke en plegtige erkenning der Julij-beweging, zoo als die door het volk en het leger gezamenlijk is tot stand gebragt; de souvereiniteit der grondwetgevende Cortes; het konstitutionele koningschap van Isabella II, als eene wettige en door de revolutie geëerbiedigde instelling.

— In de *Presse* leest men, dat de ministers het aanzoek van vertrouwde vrienden, die van gouvernementswege regtstreeks of zijdelings aan de kiezers aanbevolen wenschten te worden, afgewezen hebben, en wel op zulk eene wijze dat het afwijzend antwoord wereldkundig moest worden.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Sept. De admiraal sir Charles Napier is tegenwoordig het voorwerp van den spot der dagbladen. Men weet dat genoemde admiraal, toen hij naar de Oostzee vertrok in vrij hoogdravende bewoordingen heeft aangekondigd welke overwinningen hij op Rusland dacht te behalen, en het deed voorkomen, dat hij zich slechts zou behoeven te vertoonen en Kroonstad was in zijn magt. Daar sir Charles thans onverrigter zake terugkeert, verwijt men hem op bitteren toon zijn weifelend en werkeloos gedrag, en uit zelfs den wensch dat het kommando over het Oostzee-eskader aan een ander worde opgedragen.

— Uit Hong-Kong wordt aan den *Times* geschreven: »De groote en gewigtige stad Fashan is door de opstandelingen vermeesterd; zij ligt niet ver van Canton en beheerscht de handelswegen dezer laatstgenoemde stad, die dan ook door dat wapenfeit in verslagenheid gebragt is; de Chinesche ingezetenen verkeerden in grooten angst, en zijn sedert een paar weken bezig hun gezin en have naar Macao en Honkong te zenden of elders in veiligheid te brengen. Men is zeer bezorgd wegens het lot dat Canton wacht; en volgens de beste narigten, die men hier heeft kunnen bekomen, schijnt de magt des gouvernements aldaar niet sterk genoeg te zijn om de stad tegen een aanval te verdedigen. Reeds zijn aan hare poorten schermutselingen voorgevallen, terwijl in den geheelen omtrek verwarring en eene oproerige stemming schijnen te heerschen. De handelszaken staan er stil: de bankiers en groote kooplieden hebben hunne kantoren gesloten. Om de buitenlanders en hunne magazijnen des noods te beschermen, liggen voor Canton zes oorlogschepen onder Britsche, Fransche en Noord-Amerikaansche vlag.

»De jongste berigten uit Canton, van gisteren morgen, melden dat de staat van zaken zeer zorgbarend was, en dat men dien dag gevechten tusschen de keizerlijke troepen en de opstandelingen verwachtte.

»Te Shanghai is, volgens berigten van 15 Julij, tusschen de keizerlijke troepen, de opstandelingen en de buitenlanders eene overeenkomst gesloten, [illegible] voortaan voor [illegible]

»De [illegible] stoom-oorlogschepen *Styx* en *Rattler* zijn den 7den dezer van Nanking teruggekomen; men is gansch niet voldaan over hunne reis. Volgens alle berigten zijn zij door de opstandelingen met de uiterste minachting behandeld; zij mogten Nanking niet binnenvaren, en bleven tien dagen nabij die stad, zonder steenkolen te kunnen bekomen, hoewel er een groote voorraad van die brandstof aan wal lag.

»De heer Bowring, de gouverneur der Britsche nederzettingen in China, is steeds bezig met het geschil betrekkelijk de heffing der in- en uitvoerregten te Shanghai. Toen deze stad in de magt der opstandelingen viel, vlugtten de ambtenaren, die er voor de schatkist van het Chinesche gouvernement de tolregten hieven; en toen hielden vele Europesche kooplu in op die tolregten te betalen, daar zij meenden niet verpligt te zijn om voor de inning der inkomsten van het Chinesche gouvernement te zorgen, noch om aan de kas der opstandelingen schatting te betalen. De staking der betaling scheen ook met de onzijdigheid der Europesche Staten in den burgeroorlog, niet minder dan met het geldelijk belang der kooplieden overeen te komen. Doch de heer Bowring is thans van eene andere meening, en is bezig met aanstalten te maken tot het heffen der tolregten ten behoeve van het te Peking gezetelde gouvernement."

Een andere brief uit Hongkong, medegedeeld door den *Globe*, zegt: »Zoo even is de stoomboot uit Canton aangekomen met het berigt, dat den 20 dezer nabij die stad een gevecht tusschen de keizerlijke troepen en de opstandelingen is voorgevallen, waarin aan de zijde der eerstgenoemden twee of drie mandarijnen en vele soldaten gesneuveld zijn. De keizerlijken weken in haast naar de stad Canton, maar werden door de opstandelingen zoo digt op de hielen gevolgd, dat zij [illegible] hadden om de poorten voor dezen te sluiten. De opstandelingen zullen zekerlijk niet nalaten, om de stad met list of geweld [illegible] te vermeesteren. Een gezelschap Engelschen, alsmede een van Noord-Amerikanen hebben de opstandelingen bezocht, maar beiden zijn door hen mishandeld, en achtten zich gelukkig het leven er afgebragt te hebben."

DUITSCHLAND.

WEENEN 20 Sept. Men verneemt dat vorst Menschikoff alles heeft in 't werk gesteld om Sebastopol zoo wel van den land als zeekant onneembaar te maken. Overal in den omtrek zijn verschansingen opgeworpen; doch de troepen die de vesting verdedigen met de bemanning der vloot medegerekend bedragen niet meer dan 25,000 man.

Vorst Menchikoff heeft een proklamatie uitgevaardigd in den bekenden Russischen stijl en eindigende met de vermaning om als de vesting niet meer te behouden is, de kruidmagazijnen in de lucht te doen springen.

— Het *Journal des Débats* beweert dat keizer Nicolaas meer een Duitscher dan een Rus is. Het blad schrijft:

Paul I., die op den 25 Maart 1801 in zijn bed vermoord werd, was in 1796 zijne moeder, Keizerin Catharina II, opgevolgd, welke eene Duitsche prinses was, zijnde de dochter van een prins van Anhalt-Zerbst en eene Holsteinsche prinses. De vader van Paul I., Keizer van Rusland onder den naam van Peter III., welke na eene regering van weinige maanden door zijne vrouw Katharina van den troon gebonsd werd, was zelf een Duitsche prins en zoon van een hertog van Holstein Gottorp. De moeder evenwel van Peter III, was de oudste dochter van Peter de Groote en Catharina, en van dien kant is de tegenwoordige keizerlijke familie nog verwant aan het geslacht der Romanoff's, doch slechts als een zijtak in de vrouwelijke linie. De tegenwoordige Souverein van Rusland is van geen oude Rus, maar een Duitsche prins uit het huis van Holstein.

— De jongste Oostenrijksche leening bedraagt volgens officieele opgaven eene som van 506,788,477 florijnen. Daaraan hebben deel genomen Neder-Oostenrijk met Weenen voor bijna 108, Opper-Oostenrijk voor 17, Tyrol voor 11, Stiermarken, Karinthie en Krain voor 19, het Kustland met Triëst voor 22, Bohemen voor 70, Moravië voor 30, Silezië voor 6, Gallicië voor 20, de Bukowina voor 2¼, Hongarije voor 8¼, het Woiwodschap en Banaat voor 20, Kroatie en Slavonie voor 5½, Zevenbergen voor 13, Lombardyë voor bijna 33, Venetie voor ruim 24, het leger voor ruim 8 millioen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 September.

BEVALLEN (18 Sept.): G. J. Rebel, geb. Klapmeijer, Z.

OVERLEDEN (17 Sept.): Vrouwe M. van Rotterdam, wed. J. Weijerman, 84 j. — J. Jaspers, 8 w — (18 Sept.): J. van Tetterode, 8 m.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 20 Sept. AFLOOP DER VEILING VERFHOUT, is als volgt afgeloopen:

215 ton Tabasco Campêchehout	verk.	[illegible]		
20 » » Geelhout	»	20	[illegible]	3¾
40 » Rio-Hacha Dito	»	40	[illegible]	3½
30 » Savanilla Dito	»	30	[illegible]	3¼

De 215 ton Tabasco Campêchehout, zijn na de veiling verkocht.

Uit de eerste hand verkocht 28 v. Virginie Tabak, per *Edward Everett*.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 20 Sept. Tarwe tot vorige prijzen met goeden handel; verkocht: 128 ₰ o. b. Poolsche *f* 452; 128 ₰ mindere dito *f* 445; 127 ₰ n. dito *f* 440; 134 ₰ Rostocker *f* 440; 130 ₰ Wismar *f* 425; 130 ₰ Anclammer *f* 425; 127 ₰ Mecklenb. *f* 402; 126 ₰ Marksche *f* 393; 127 ₰ Groninger *f* 395; 127, 128 ₰ Norder *f* 400, 405.

Rogge alleen bij gerijven gedaan; 125 ₰ Pommer *f* 280; 119, 120 ₰ n. Archangel *f* 253, 256; 116 ₰ j. dito *f* 250.

Garst iets hooger met veel handel; 117 ₰ Deensche *f* 198, 117 ₰ Chevalier *f* 200, 205; 101 ₰ n. Vriess. Winter *f* 170; 100 ₰ j. dito Zomer *f* 160; n. Zeeuwsche Winter *f* 170.

Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad. N. Noord-Holl. 66 £. Op 9 vaten Olie in Sept. Oct. en Nov. ek. 72 £. *Lijnzaad* 95 ₰ Memel *f* 255. *Raapolie* op 6/w. *f* 42; Vliegend *f* 41¾; 1° Mei ek. *f* 40¼; Oct. *f* 40½, 40¾; Nov. *f* 40½, 40¾; Dec. *f* 40⅝. *Lijnolie* op 6/w. *f* 38¾; Vliegend *f* 37½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 42¼; Vliegend *f* 41.

SCHIEDAM, 20 Sept. Rogge. Verkocht: [illegible] Riga Poolsche *f* 275 6/w.; 143/2 ₰ Archangel *f* 250. [illegible] — Moutwijn *f* 20,50; Jenever *f* 25,— Amst. Proef *f* 26,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 20 Sept. *Suiker.* Van *Ruwe* zijn verhandeld 2583 kisten Havana en 5824 matten Manilla, zoo ook waren de omzettingen van *Geraffineerd* zeer belangrijk, en hebben ruim 1000 Tons bedragen.

Koffij. [illegible] noemenswaardige zaken met vaste prijzen.

Rijst. Blijft in eene gunstige stemming; voor [illegible] heeft men *f* 24 besteed.

LONDEN, 19 Sept. *Suiker.* *Ruwe* in alle soorten prijshoudend; zeilende verkocht eene lading van 2820 kisten Havana N° 13½ a 14 a 22 s. 6 d.; Crushed prijshoudend met eenigen kooplust.

Koffij. Native Ceylon gevraagd tot 45 a 46 s. voor goed tot fijn ordinair; Plantage soorten iets hooger betaald.

Thee vast met veel zaken. Ordinair Congo 10¾ a 11 d.

Rijst. Met meerder kooplust; ongepeld Aracan 11 s.; Moulmain 10 a 10 s. 6 d.

Talk zeer gedrukt. Petersburg 63 s. a 63 s. 3 d.

Graanmarkt. Tarwe. Sedert Maandag zijn de prijzen van Inlandsche 4 a 5 s. en van Vreemde 3 a 4 s. hooger. Garst zeer vast. Haver met weinig voorraad 1 a 2 s. hooger.

Veemarkt. Hoornvee en Schapen met belangrijke toevoeren.

De vraag in alle soorten voor middelkwaliteiten was zeer traag; de prijzen zijn onveranderd gebleven.

LIVERPOOL, 18 Sept. *Katoen.* De markt blijft flaauw en prijzen zijn iets lager.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 52⅝, 1840/1842 4½ pc. 90⅞; 1848, —; Spanje 1—3 pc. 18¼; Binnenl. 3 pc 33 5/16; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 72⅝.

PARIJS, 20 Sept. Fransche 3 pc. 74.90; 4½ pc. 98 25; 3 pc. Spanje 33¼; id. 1 pc. 18½; Met. 5 pc. 85; Rom. Leen. 84¼.

MADRID, 16 Sept. 3 pc. Schuld 34¼; id. 1 pc. 18⅝.

LONDEN, 20 Sept. Consols 95¾; 3 pc. Spanje buitenl. 37¼; 1 pc. dito 18½; Comité-Bewijzen 5; Passive 4; 5 pc. Rusl. 99; 4½ pc. dito 88½; 4 pc. Holl. 94; 2½ pc. id. 62; 5 pc. Sardinië 87¾; Brazilië 101; 4½ pc. Peru 71; Gren. uitg. 6; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko 24¾; 4 pc. Portugal 40; Turkije 3¼; Grieken (blaauw) —; Wissel op Amst —.—.

WEENEN, 20 Sept. Met. 5 pc. 85; id. 4½ pc. 74; Bank-Aktiën 1258; Wissel op Londen 11.32, Amst. —; Parijs 138; Goud 24; Zilver 19½; Nieuwe Leening 96¾.

BERLIJN, 20 Sept. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 4½ pc. Rusland 86; id. 5 pc. 98¾.

HAMBURG, 20 Sept. Spanje 3 pc. 31¼; id 1 pc. 17¾; Rusl. 5 pc. 94½; 3 pc. Mexikanen 17¾; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 20 Sept. 5 pc. Met. 71¼; 3 pc. Spanje binnenl. 33; id. 1 pc. 18½; Wissel op Londen 3/m. 117½; Amsterdam —; Parijs 93½; Weenen 100⅝.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		19 SEPT. 4½ u.	gebl. 20 SEPT.		4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		60 11/16	60 9/16	à	60 11/16	60⅝
Dito Dito	3	72⅛	72	″	72⅛	
Dito Dito	4	90⅞	90¾	″	90 15/16	90 15/16
O. I. Leening 1844	4	90½	90⅝	″	90½	
Amortisatie	3½	89¼	89¼	″		
Handel-Maatschappij	4½			″		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½			″		
Dito Hollandsche dito				″		
Obligatiën	4½		80¼	″		
Maatschappij van Weld.	4			″		
Aand. Ned. Bank.				″		
België, Certifikaten	2½			″		
Dito	2½			″		
Dito *Rothschild*	2½	49	49	″	49⅛	49⅛
Frankrijk, Obligatiën	3			″		
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans	1	18 9/16	18½	″		
Nieuwe	3	37 11/16	37⅝	″		
Binnenlandsche	3	33 1/16	32 15/16	″	33	33
Cert. Coup. Sp. Com.		5 5/16	5 1/16	″		
Amortisable Schuld		4	4	″		
Portugal, te Londen	3	36 15/16	36 11/16	″	36¾	
Dito Uitgestelde				″		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	100¼	100¼	″	100⅝	100⅝
Dito A°. 1828—1829	5	100¼	100¼	″	100⅝	
Negot. 1831 en 1833	5	85⅝	85⅝	″	85⅝	
Nieuwe Engelsche	4½	86¾	86¾	″		
Negot. 1840	4	77¾	77 11/16	″	77¾	
Dito *Stieglitz*	4	76¾	76 11/16	″	76¾	
Dito Nieuwe	4	76⅝		″		
Certifikaten te Hamburg	5		87½	″		
Inschr. op 't Grootboek	6			″		
Dito Certifikaten	6	59⅞	59⅞	″		
Polen, Obligatiën	4	68 11/16		″		
Aandeelen 1835		140¾		″		
Oostenrijk, Metalliek	5	69 5/16	68⅞	″	69⅛	
Dito 1847	2½	35	34 15/16	″	35	
Dito 1851 en 1852	2½	35	34 15/16	″	35	
Dito Nieuwe	5	78⅛	78	″	78⅛	
Dito 1854		78	77 15/16	″	78 1/16	78 1/16
Weener Bank	5			″		
Dito	4			″		
Aand. met Loting fl. 250				″		
Nieuwe dito 1854		f 240½		″		
Pruissen	4½			″		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.				″		
Dito Orig.				″		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5			″		
Sardinië, te Londen	5			″		
Denemarken, dito	5		100	″		
Louisiana, te Londen	5			″		
Brazilië	5		97¼	″		
Dito 1843	5	97¼		″		
Mexiko, te Londen £ 100	3	23¾	23⅝	″	23 11/16	23 11/16
Dito Onbepaalde	3	23¾	23⅝	″	23 11/16	23 11/16
Peru	4½			″		
Grenada, dito à £ 100	2¼		16 7/16	″	16½	
Dito Uitgestelde		6⅛		″		
Ecuador				″		
Venezuela, te Londen	3¾		23⅝	″		
Dito Uitgestelde	1			″		
Thesaurie	5			″		

De prijzen waren heden over het algemeen iets flaauwer en de omzet wederom in geene der genoteerde fondsen van meldenswaardigen aard.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Disconto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55 15/16	Livorno	2/m.	f 38¼
»	zigt	[illegible]	Napels		» 84
Bordeaux	2/m.	[illegible]	Petersburg		» 1,77
»	3/m.	[illegible]	Weenen	6/w.	» 29⅝
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg		[illegible]
Cadix	»	» 240	Frankfort		[illegible]
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	[illegible]
Bilbao	»	» 238	»	zigt	[illegible]
Lissabon	»	» 40¾	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» 40¾	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 45⅝	Rotterdam		» ⅛

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 20 Sept. J. Thormölen, Otava, Rio de Janeiro, l. v. Falmouth - H. M. Kooima, de 2 Gebroeders, Catania. - J. D. Tobbens, Flora, Genua. - H. K. Bekkering, Catharina, Cadix.

HELVOET, 20 Sept. P. R. Huisman, Onrust, St. Ubes - F. H. Plukker, Hendrika, Lissabon. - G. den Breems, Trekvogel, id.

GEPRAAÏDE SCHEPEN.

Den 30 Julij, op 13° N. Br., 23° W. L. Wm. Mooney van Batavia naar Amsterdam.

-Kapt. F. C. Bauditz, van Batavia naar Rotterdam, in Brouwershaven binnen, rapporteert, op de hoogte van Wight gepraaid te hebben, het schip Cornelia, kap. J. van Keulen, van Rotterdam naar Villanova.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

PADANG, de Vriendschap, H. W. de Boer. 7515 z. Koffij, 212 z. Rijst, 212 v. Casia, 141 z Gom Elastiek, 525 boss Bindrottingen, Order.

BATAVIA, Adelaar, L. A. J. Foulet: 200 Koehuiden, Spengler en Comp; 3 k. Foelie, 2 v. Noten, 5 pakk. Buffelhuiden, Kreglinger en Comp.; 146 z. Peper, J. C. Brandt en Zonen; 1345 kr. Suiker, 958 b. Koffij, 1772 boss. Bindrot. Order.

SURINAME, Mina, E. P. Cupido voor wijlen P. W. de Vries: 1250 v. Suiker, v. Heukelom en Vollenhoven; 36 v. dito, A. A. Roepel; 40 v. dito U. Wilkens en Comp., 12 v. dito C. en E. van Goor; 48 v. dito, P. J. K. Faucheij; 31 balen Katoen, Insinger en Comp.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Generaal Baron van Geen, G. Rotgans: 450 b. Koffij, 3042 kann. Suiker, 159 k. Indigo, 852 sch. Tin, 2026 boss. Bindrottingen, N. H. M.

— Resident van Son, F C Bauditz. 6880 b. Koffij, 1367 kann. Suiker, 3311 boss. Bindrottingen, N. H. M

MANZANILLA, Jvliaij Pepita, Do. de Garaij, 541 f. Honig, 56 pakk. Tabak, 30 st. Caobohout, 67 st. Cederhout, 9 ton Verfhout, Mees en Moens; 1000 st. Galnoten, Order.

Advertentiën.

(231) Bevallen van een' *ZOON*, H. J. C. VAN SONSBEECK, Echtgenoot van Jonkheer Mr. J. W. P. DIERT VAN MELISSANT.

's HAGE, 19 September 1854.

Eenige kennisgeving.

Op zeer aannemelijke voorwaarden *TE HUUR* of *TE KOOP*: Een logeabel, goed onderhouden **HUIS**, sedert onheugelijke jaren ingerigt tot eene **Apotheek** en **Laboratorium**, met alle de **Winkelgoederen** en **Gereedschappen** tot denzelve behoorende. Te bevragen bij den Makelaar F. M. AGHINA te Alkmaar. (233)

INSTITUUT

van onze Lieve Vrouw DE LA SALETTE,

in de Wijk LEOPOLD te *Brussel.*

De ligging dezer Kostschool is even aangenaam als gezond en in de nabijheid van het station van den Luxemburgschen Spoorweg. Het geheele kostgeld bedraagt 450 franks, betaalbaar in drie termijnen. Het Instituut is ingerigt op den voet der grootste Instituten van het rijk; en zijn daar bij gevoegd eene afdeeling voor handel en eene eerste voorbereidende school. Zich te adresseren ter verkrijging van nadere informatien en den prospectus, aan den Wel-Eerw. Heer MAES, Direkteur, Rue de la Pepinière 31, te Brussel. (232)

De Pillen van Holloway *zijn een zeker werkend middel, in gevallen van gebrek aan spijsverteering, winderigheid, leverziekte, verzwakking der ingewanden enz.*

De heer J. Billing te Newton, in het graafschap Devon, verklaart in eenen brief aan den professor Holloway, gedagteekent den 4 December 1852, dat hij drie jaren lang geleden had aan gebrekkige spijsvertering en leverziekte, en dat hij van tijd tot tijd, zoo hevige pijnen in de ingewanden gevoelde, dat hij voor zijn leven begonnen vreezen. De aangewende geneesmiddelen hielpen niet. Eindelijk raadde men hem aan de pillen van Holloway te gebruiken, dit deed hij, en in weinig tijd verdween alle kenteekenen van ziekte, en bevond hij zich geheel hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volg[t]
Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.7[5], f 13.50, f 20,50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.[80], f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen [bij] B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, met Mej. de Wed. A. P. MILIUS te *Utrecht* hertrouwd, en bij J. STRAATMAN, hoofd-depothouder te *'s Bos[ch]* alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (2

Belangrijke Prijsvermindering.

De onderstaande Boekwerken zijn bij C. L. VAN L[AN]GENHUYSEN voor den daarbij **BUITENGEWOO[N] LAAG GESTELDEN PRIJS** verkrijgbaar:

Fleury, Historische Geloofsonderwyzing, enz., in- 272 bladz. . . . . f 0

Heerlykheden (de) van Maria, door den H. [Al]PHONSUS MARIA DE LIGUORI, enz., met eene grave[er] plaetdruk, 2 boekdeelen in-12, 776 bladz. . f 0

Onderrigtingen over het Huwelyk, vert[aald] door M. G. HERMANS, R. C. Priester, in-18, 418 blz. f 0

Onderwys en inlichtingen voor Protestanten, die, luisterende naar de roepstem der gena[de] in den schoot der katholyke Kerk willen terug kom[en], door J. J. SCHEFFMACHER, priester van de societeit J[esu], in-12, 216 bladz. . . . . f 0

Reinaert de Vos, enz., door J. F. WILLEMS, boekdeel in-12 . . . . f 0

Schatkist der H. Kerk, of verzameling van ten, gebeden, oefeningen enz., waeraen volle en volle aflaten gehecht zyn, in-18. 344 bladz. f 0

Jesus mijne liefde, enz., door den H. LIGUORI. Voorafgegaen door het Morgen- en Avondgebed, Gebeden onder de H. Mis, enz. in-18, 348 bladz. f 0

Leven van den H. Ignatius, door den Eerw. V. BOUHOURS, 2 deeltjes in-18, te zamen 516 bladz. f 0

Geestelyke Grondregels van den H. VINCENTIUS à PAULO, met eene negendaegsche oefening, in- 221 bladz. . . . . f

Boudon, de liefde van Jesus in het allerheiligst[e] krament des Altaers, door BOUDON, enz., in-24, bladz. . . . . f

Fontein der liefde van den gekruisten Jesu[s], in-24, 335 bladz. . . . . f 0.

Getrouwen vriend (den), die de zieken bezo[ekt] en vertroost, door J. STASSIN, Priester, in-18, bladz. . . . . f

Christelyke Bespiegeling op de eeuwigheid, Zyne Hoogw. ABELLY, bisschop van Rhodus, vry het Fransch vertaald, door een religieus van Latr[appe], in-18, 163 bladz. . . . . f

Oefening van de Volmaektheid (de), door A. DE RODRIGUEZ, vernieuwd, verkort en toegepast allen staet en beroep van christenen, door J. G. H. 2 deelen in 12, zamen 864 bladz. . . . . f

Lijden (het) van onzen Heer Jesus Christus verdeeld in 49 Meditatiën, enz., door M. H. in-12 . . . . f

Kort begrip van het Oude Testament, 3de uitg., vermeerderd met ondervragingen over hoofdstuk, in-18, 250 bladz. . . . . . .

Vertroosting (de) van den Christen, door den abt ROISSARD, 2 boekdeelen 2. Te men 454 bladz. . . . . f 0

Betrachtingen en Gebeden van de ten der allerheiligste Maegd Maria den H. LIG[UORI], 108 bladz. . . . . f

De Engelsche Deugd, ARVISINET, en Vicaris-Generael van Uyt het Fransch taeld. Tweede uytgaef. . . . . . .

Godvruchtige Oefeningen ter eere v[an den Hei]ligen Ignatius van Loyola, stichter des Gezelschap van Jesus. A. M. . . . . f 0.

Reis naer Jerusalem en den berg Sinaï in 1831, 1832 en 1833, door ... GERAMB Trappist, vertaeld door P. VISSCHERS, priester., in-12 . . . . f

Reis van Latrappe naer Roomen, door abt DE GERAMB, in-12. . . . . f

Verhandeling over den Bijbel, door J. M. S. 1 deel in 8°, in plaats van f 2.40 . . . .

Nagelaten Schriften van SIMON VAN NANTUA zijn ouden reisgenoot bijeenverzameld. Eene Prijs waaraan de fransche Akademie eene buitengewone looning van zes duizend francs heeft toegewezen. 't Fransch. In plaats van f 0.70 . . . .

De Gronden van de Godsdienst van Jesus C[hristus] opgehelderd, of bewijzen van deze godsdienst geloovigen in vragen en antwoorden voorgesteld door MAURITIUS VERNEY, Priester. (Kerkelijk goedgekeurd) deel gr. in 12° 352 blz. In plaats van f 1.20

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Di[...]